

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-utca 5. ; Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona. Előfizetési ár egy hóra 35000 K

A miniszterelnök nem járhat biciklin.

Bethlen miniszterelnök válasza Farkas Tibor okvetlenkedő interpellácójára. — A karácsonyi jutalmak.

Budapest, jan. 31. Tegnap a nemzetgyűlésen Farkas Tibor szociáldemokrata interpellációt terjesztett elő az állami autókról. — Bethlen miniszterelnök nyomban válaszolt és a következőket mondotta:

— Ami Farkas Tibor kívánságát illeti, precíz adatai ebben a tekintetben a jelen pillanatban nincsenek. Elismeri hogy a költségvetésből sem lehet ezeket megállapítani. De éppen az egyik legutóbbi miniszterelnácson elhatározta a kormány, hogy az állami kezelés alatt álló autók számát újabb revízió alá veszi, úgy hogy legközelebb részletes kimutatást terjeszthet a nemzetgyűlés elé. Rámutat Farkas Tibor egy pár tévedésre. — Téved Farkas Tibor, amikor azt mondja, hogy az angol miniszterelnöknek nincsen autója. Itt csak arra akar rámutatni, hogyha az angol miniszterelnöknek nincsen is autója bizonyára van olyan fizetése, amiből bérautót vehet magának.

Százalékban a miniszterelnöknek van a legkevesebb fizetése az összes magyar állami hivatalnokok között.

Csak azért állapítja meg ezt, mert rá akar mutatni arra, hogy éppen ő volt az, aki tartózkodni akart eddig is attól, hogy a legfelsőbb polcokon olyan fizetéseket vegyenek igénybe a tisztviselők, amelyek az alsóbb rangú tisztviselők részéről kifogásolhatók volnának. De ha már ezt teszi, nem lehet kifogásolni, hogy egy miniszterelnök, akinek reprezentációs feladatai is vannak, az állami autónak szolgálatát veszi igénybe.

Egy miniszterelnöki állásnak talán mégsem felel meg, ha akár Budapesten, akár máshol az országban esetleg villamoson vagy biciklin kellene egyik helyről a másikra menni.

A maga részéről hajlandó volna arra is, mert kora nem akadályozza meg ebben, de tisztán azért tartózkodik ettől, mert azt hiszi, hogy Magyarországnak bizonyos tekintélye is van és bizonyos külső formásokat is meg kell tartani.

Ami az autóknak magánjellegű utakra való használatát illeti, ilyenekről nincsen tudomása. Előfordult ugyan egyes miniszteriumoknál, sőt még maga is kirándult a nyár folyamán állami uton Parádfürdőre, de ezen az uton is saját maga fedezte a benzinköltségeket, úgy hogy ebből az államnak semmiféle kiadása nem volt, pedig ez az ut bizonyos mértékben állami érdekű, mert az állam részéről per alatt álló ottani birtokot látogatta meg. Ugy tudja, hogy hasonló esetben a többi miniszterek is hasonlóképpen járnak el és a saját zsebükből fizetik az ilyen utat.

Ami azt illeti, hogy egy miniszter családjának hozzátartozói használják az autót, azt hiszi, hogy ezt jogosan nem lehet kifogásolni és nem lehet különbséget tenni az autóhasz-

rálát szempontjából a miniszter és felesége között.

Farkas Tibor a választ nem veszi tudomásul.

Bethlen István gróf miniszterelnök újabb felszólal:

— Magától értetődik — mondja — hogy az a megjegyzésem, hogy a miniszterelnök családtagjai használhatják az autót, nem jelenti azt, hogy bizonyos határok között nem kellene tiltani a dolgot. Ezt a kérdést azonban paragrafusokkal nem lehet szabályozni. Egy miniszter minden esetre van olyan gentleman, aki tudja, hogy milyen messze lehet az ilyen kérdésekben menni.

A miniszterelnök válaszát a Ház tudomásul veszi.

Farkas Tibor második interpellációjában a karácsonyi jutalmakról szól. Szerinte egyes hivatalokban

tul nagy jutalmakat osztottak ki. — Helyteleníti az egész jutalmazási rendszert.

Bud János pénzügyminiszter válaszában elmondja, hogy eddig az volt a törekvése, hogy az összes tisztviselők megfelelő karácsonyi jutalmat kapjanak. A legnagyobb fáradsággal sem tudott azonban megfelelő összeget előteremteni és ezért nem kapott minden tisztviselő jutalmat. Ami azt illeti, hogy egyes helyeken igen magas jutalmazások lettek volna, arról nem tud. A sajtóban erre vonatkozólag megjelent közlemények légből kapottak és például annak, hogyan lehet egy társadalmi réteggel szemben kútnérgeztést alkalmazni. Soha sem fogja akceptálni azt, hogy a költségvetésbe jutalmazást egyáltalán ne vegyenek fel. Ez minden európai országban így van. Vannak tisztviselők, akik különleges munkákat teljesítenek, — ezeket meg kell jutalmazni.

Kéri válaszában tudomásul vételét.

Az interpelláló képviselő nem veszi tudomásul a miniszter választát. Az ülés háromnegyed 8 órakor ért véget.

Kállay Tibor és Lukács György nagy beszéde a költségvetés vitájában.

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, jan. 21. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed tizenegy órakor Szeitovszky Béla elnök nyitotta meg.

A költségvetés első szónoka Lukács György, aki Drehr Imre tegnapi beszédének egyik passzusába kapcsolja bele beszédét.

Hogy a kormány azelett nem terjesztett be költségvetést, annak a korona értékének állandó hullámzása volt az oka. Ez lehetetlenné tett minden kalkulációt.

A szandási akció első eredménye a korona stabilizációja.

Most már a jövőben előre kell szigorú keretek közé szorítani az államháztartásnak úgy a bevételeit, mint kiadási tételeit.

A korona stabilizációját az állam polgárok nagy áldozatkészsége árán érték el, mert az adózó polgárok teljesítőképessége a megpa tanásig van feszítve.

Ea tovább feszítik ezt a húr, akkor teljesítőképességüket teszik tönkre az adófizető polgároknak.

Majd a forgalmi adóról szól és azt közgazdasági ellenesnek tartja.

A pénzügyminiszternek a forgalmi adóra vonatkozó kijelentései azonban megnyugtatók.

A mai nyomoruságos helyzetnek fő oka a trianoni békeszerződés.

Ma már bizonyított, hogy lehetetlen a világot két részre osztani.

egyfelől rabszolgákra, másfelől rabszolgákra. Az igazságtalan erőszakos, kapzsi békék megbontották a világ egyensúlyát, de ezt a megvon-

tást nemcsak mi érezzük, hanem majdnem ugyanilyen mértékben érzik a magukat győztesnek nevező államok is.

Mindent el kell követni, hogy a külföldi tőkének bejöjjenek az országba.

Ez a külföldi tőke azonban ma még nem jelentkezik olyan mértékben, a mint kívánatos volna. — Sürgősen végre kell hajtani a földreformot, meg kell szüntetni a megkötöttségeket, nevezetesen hatályon kívül kell helyezni azt a rendelkezést, amely a földbirtok vételét és eladását hatósági engedélyhez köti.

A numerus clausus ellen.

Nemcsak a mezőgazdaság, az ipar és kereskedelem forgalmi akadályait kell elhárítani, de el kell hárítani azokat az akadályokat is, amelyek szellemi teret csanak. Ha vegyes érzelmeket kelt is, kötelességem a nu-

Kállay Tibor beszéde.

Lukács György után általános figyelem közepette Kállay Tibor állott fel szólásra. A kormánypárt padjai ugyszólván feketéltettek a képviselőkkel, a nemzetgyűlésnek a folyosón beszélgető tagjai sietve elfoglalták helyüket, hogy meghallgassák a volt pénzügyminiszter beszédét, aki a pénzügyi tárcáról való lemondása óta most szótalt fel először.

Mindenekelőtt a költségvetés általános szempontjaival foglalkozott és konstataálta, hogy a tervezett programmal a benyújtott költségvetés összhangban van. Ezután történelmi visszatekintést vetett a régi költség-

vetésére. Numerus clausus kérdésével foglalkozni. Nem tehetek róla, de meg kell mondandom, hogy

a numerus clausus ikertestvére a bolbüntetésnek.

A numerus clausus törvény is nagymértékű visszaesést jelent. — Kétségtelen, hogy a kommunizmus vezérkarában tulnyomószámában volt a zsidóság jelen és a zsidóság egyrésze súlyosan vétett hazáját ellen. De

egyesek bűnéért nem lehet az egész zsidóságot felelőssé tenni, ez igazságtalan dolog.

Ha szükség lett volna is — folytatja Lukács — a numerus claususra, ma már nincsen szükség rá. A mór megtette kötelességét, a mór elmeget. Es

ez a törvény megérett arra, hogy kitöröljék a törvénytárból.

A hazafias zsidósággal szemben sem tarthatjuk fenn ezt a törvényt, mert így elhívoltjuk őket a haza gondolatától.

A királykérdés.

Ezután a királykérdés problémájával foglalkozik, amelyet véleménye szerint továbbra is nyugvóponton kell tartani. (Helyeslés a jobboldalon.)

A királyi méltóságot üresen kell tartani, amíg a szuverenitásunk nem érvényesülhet.

Az országgyűlés és a jogfolytonosság

kérdésével foglalkozik ezután. Véleménye szerint az alkotmányos élet helyreállításakor azonnal gondoskodni kellett volna a jogfolytonosság helyreállításáról is.

A választójog is sürgősen törvényhozási utján rendezendő. Az új választójogi törvény véleményem szerint nem térhet le az általános választójog alapjáról. — A titkos szavazást szűkebb térre szorítani, mint eddig volt, nem szabad,

a nyílt szavazás kérdésével végleg szakítani kell.

Külgügyi tekintetben Magyarországnak egyetlen feladata, hogy megértést és barátságot keressen minden állammal.

Sajnos, még a békeszerződéseknek ezt a részét sem tartják be, amely nekünk biztosít jogokat. Hogy egyebet ne említsek, a kisebbség védelméről és a leszerelés kérdésében hozott határozatokat sem tartják be. — Társadalmi programmá kell tenni a háborús felelősség és ezzel a békeszerződés revíziójának kérdését.

vetésekre.

Magyarországon tulajdonképpen parlamentarizmus nem volt mert éppen a magyar nép legfontosabb kérdéseiben bizonyos erők korlátozták a kormányokat.

A választások titkossága ma nem nemzeti óhaj és ez tisztára a parlament többségétől függ. — (Helyeslés a jobboldalon és a középben.)

Ezután a költségvetésnek azzal a részével foglalkozik, amely a reparációkra vonatkozik. — A beruházások is fontosak, azonban kétségtelen, hogy

az állam nem a beruházások kedvéért van, hanem hogy a rendről s a biztonságról gondoskodjék és a beruházásokkal mindig lehet kárni egy-két esztendő, míg a költségvetésben arra megfelelő összegek fordíthatók. — A magángazdaságok megerősödése megalapozza ezt a

Valutareformot sürget Kállay.

Szólni kívánok még a valutareformról. Az osztrák korona értékét 1 font 47 shillingben állapították meg. Ezt az árfolyamot érdemes volt megőrizni, mert az osztrák belső forgalom szempontjából igen fontos volt, hogy

az új osztrák pénz kerekcsúmu mostani osztrák koronával, 10.000 osztrák koronával legyen egyenlő. Wekerle valutareformja idején is ugyanez volt a helyzet minálunk. — Wekerle a frankrendszerre akart áttérni, de ez nem történhetett meg, mert a belső forgalom szempontjából kívánatosabb volt a koronában való megállapítás, amennyiben a régi pénzzel ez kerekcsúmban volt kifejezhető.

Ez a koronarendszer nem egyezett a világ egyetlen rendszerével sem, ezt az extravaganciát azonban a hatalmas monarchia megengedhette magának.

A helyzet most a magyar koronánál is ugyanaz, mint az osztrák koronánál.

Ezek alapján a következő kérdéseket kívánom föltenni:

— Ha Ausztriában célszerű volt nem csatlakozni egyetlenegy más állam rendszeréhez sem, hanem elfogadták az adott helyzetet, nem lesz-e nálunk is célszerű ugyanezt tenni. Kérdem továbbá, hogy azok között az államok között, amelyek most az új valutára térnek át, lesz-e olyan, amelyik az osztrák szisztémát fogadja el. Olaszország és Románia példái még nem intették el a valutakerdést. — A harmadik kérdésem az, hogy ha egyetlenegy állam sem fogadja el a mi rendszerünket, akkor nekünk, a minden más államtól eltérő valutarendszerünkkel nem kell-e erőmeggyezményeket köt-nünk.

Ma a helyzet az, hogy minden európai állam, sőt talán Amerika is, bizonyos kooperáció létesítését megfellebbezések tartja a mai helyzetnél. — A negyedik kérdésem, hogy nem fog-e Ausztria és a mi helyzetünk között fennálló hasonlóságot a két állam közötti szorosabb kooperációt szükségessé tenni.

Tudom, hogy a kormány még nem foglalkozott ezzel a kérdéssel, én azért teszem szövé, hogy a kormánynak és a közvéleménynek alkalmat legyen ezekkel a problémákkal foglalkozni, mielőtt bármilyen irányban adott helyzet alakult volna ki.

Foglalkozni kíván a földreform eredményeivel. — Kifejti, hogy lehetetlen az egységpártban az agrár-érdekek egyoldali képviselését látni. A köztünk jelenlevő számos nagy- és kiscgazda csak azt jelenti, hogy nálunk is elsősorban a földhöz közelálló rétegek a konzervatív rétegek. — A konzervativizmus az összefogás erejét képviseli az individualizmus széthúzásával szemben. A konzervatív erő a nyugodt, békés fejlődés útján akar előrejutni. A megbomlott egyensúlyt a társadalom erejével akarja helyreállítani a konzervativizmus. Akkor vagyunk megvédeve a meglepetésektől, ha újból a régi nyomon haladunk. — En bízom a kormányban, hogy becsületes törekvéssel fog igyekezni azoknak a hibáknak az orvoslására és éppen ezért a költségvetést elfogadom. (Lelkes éljenzés és taps, a szónokot számosan üdvözlék elsőnek Bethlen István gróf miniszterelnök.)

A közegészségügy érdekében. Ezután Alföldy Béla áll fel szólásra. — Beszédében általános szociális kérdésekkel foglalkozik.

jövót. Ez az ország sohasem anyagi előnyeit keresie, hanem odament, ahol a legtöbbet lehetett segíteni, ahol a legnagyobb volt a veszély. (Nagy taps.) A tisztviselőknek közlelbi kapcsolatba kellene jönniök az adófizető polgársággal.

A gyermekhalandóság veszedelmes arányszámokat ölt.

Határozati javaslatot nyújt be, — hogy a kormány utasítsa a rendőrséget, hogy

a prostitúció terjedésének megállítására érdeklődjen az igazolványok kiadásánál a legnagyobb rigorozással járjon el, az igazolványok számát lehetőleg redukálja.

a rendőrorvosi vizsgálatot pedig terjessze ki valamennyi nyilvános hely, szórakozóhely, bár, kávéház s vendéglő alkalmazására, valamint a tömeglakások lakóira. — Az erősebben fertőzött nőket pedig, akik nem magyar állampolgárok, el kell távolítani az országból.

Határozati javaslatot nyújt be a házassalándók kötelező orvosi vizsgálatáról

Kinevezték az Országos Takarékpénztári Bizottság elnökét és tagjait.

Budapest, január 21. A miniszterelnök az Országos Takarékpénztári Bizottság elnökévé Vértessy Sándor dr.-t pénzügyi államtitkárt, főtitkárává Bárczy Dezső dr.-t nyugalmazott pénzügyminisztériumi h. államtitkárt, pénzügyi szakértővé pedig Gerőczy Gyula dr. nyug. államtitkárt, valamint Olchványi Ferenc és Papp Antal dr. pénzügyminisztériumi h. államtitkárokat nevezte ki.

Kinevezték továbbá a miniszterelnök a bizottság tagjaivá Ugron Gábor, Ernszt Sándor, Heinrich Ferenc, Marshall Ferenc, dr. Kenéz Béla, dr. Kállay Tibor, dr. Erdélyi Aladár és Tamásy József dr. nemzetgyűlési képviselőt és Teleszky János dr. nyug. pénzügyminiszteri. Vizsgálóbiztosoknak dr. Németh Károly nyug. belügyi államtitkárt,

és sürgős intézkedéseket kér a gyermekvédelem terén.

Felszólaltak még Csizmadia András, ki a kiscgazdatársadalom nehéz helyzetéről beszélt.

Sziff Bálint: A magas buzaár hasznát nem a kiscgazda teszi zsebre.

A következő felszólaló Sziff Bálint. Vitatkozik a szociáldemokratáknak azzal az állításával, hogy csak ők képviselik a népet, a kiscgazdák nem. Megállapítja, hogy a kiscgazdák a mezőgazdasági munkásság érdekeit szívükön viselik. A közállapotokat illetőleg meg kell állapítani, hogy sok hiba van, ezek azonban nagyrészt a háboru rovására írhatók. A háboru után azonban azok a hadigazdagok, kik a háboruban meg szedték magukat, a kiscgazda társadalmat állították oda bünbakul. — A mosani buza áremelkedésénél is azt látjuk, hogy a hasznát nem a kiscgazda teszi zsebre, aki már régen eladta buzáját 300 ezer koronás áron hanem az a kereskedő, aki megvette.

Sokorópátkai Szabó, majd Renczés János szólaltak fel még.

megjelenhet a kérdést szabályozó rendelet. Így lehetővé válik a készülékek igénybevétele, a készülékek hazánkban való gyártása vagy importja, valamint a készülékek üzembentartása. Egyelőre ezekkel a készülékekkel csak külföldi hírek volna-nak felvehetők.

További kérdés, hogy miképen oldanak meg Magyarországon a rádióval való leadás kérdését. Egyelőre odáig jutottunk, hogy a posta megrendelt egy leadó készüléket. Ennek még csak az egyik része van Budapestben. Azt hiszi, hogy a tavaszi hónapokban lehetővé válik ennek a leadó készüléknek a felállítását és akkor aktuális lesz az a kérdés, miképen legyen a rádió leadás megszervezhető. Kéri válaszában tudomásulvételét.

Az interpelláló képviselő és a ház a miniszter választát tudomásul veszi.

Reinitz Jakab tömeggyilkos után nagyarányu nyomozást vezetett be a pesti rendőrség.

Budapest, január 21. A főkapitány ságon nagyarányu nyomozás indult meg Reinitz Jakab tömeggyilkos-sága ügyében. Mint ismeretes, eddig Reinitz Jakab gyilkosságaival a csehszlovák, a román és a miskolci rendőrhatalóságok foglalkoztak. — A mai napon azután megkeresés érkezett a miskolci rendőrkapitányságtól a budapesti rendőrséghez, hogy nyomozd ki Reinitz Jakab és társai által meggyilkolt 4 egyén személyazonosságát,

illetve a Reinitzzel volt összeköttetéseiteket. A miskolci rendőrség átirata alapján most már a budapesti főkapitányság is nagy erővel kezdte meg a nyomozást.

A miskolci megkeresés szerint az ottani rendőrség megtudta, hogy Reinitz Jakab, Fekete Miklós és Mendl Salamon és egy negyedik ember társaságában 1921 április 21-én Budapestről pénzhamisítási ügyből kifolyólag megszöktek Csehszlovákiába. Utjukat gyalog folytatták Drégely-palánkáig. Ebben az időben Nagy-orszi község határában, az úgy nevezett Kőemberhegy alján egy férfi holttestére bukkantak az ottani hatóságok. Egy közepkoru, közepmagas férfi holtteste volt, a koponyáján lövéstől eredő seb, sárga alapú, fekete csíkos, munkásruha volt a holttestén, nyakkendőjében gyöngyházból való nyakkendő volt. Ruhája zsebében egy órárt találtak. A megkeresés szerint

valószínű, hogy a meggyilkolt egyén azonos Mendl Salamonnal.

A meggyilkolt személyleírását és a hulláról felvett fényképet megküldötték a főkapitányságnak. Reinitz Jakabot 1921-ben a Wesselenyi utcai imaházban többet látták egy Leichter Salamon nevű egyénnel, aki szintén gyilkosság áldozata lett. A miskolci rendőrség megkeresésében az a kérdés is foglaltatik, hogy nyomozzon a budapesti rendőrség egy Nussbacher Károly nevű egyén után is, aki szintén összeköttetésben volt Reinitz Jakabbal. A miskolci átirat szerint Reinitznek összeköttetése volt Budapestben egy Molnár Béla nevű egyénnel is, aki jelenleg a budapesti ügyészség foglya.

A rendőrség felhívja a közönséget — hogy mindenki, aki tud valamit az itt említett személyeknek Reinitz Jakabbal való összeköttetéséről, — vagy látta őket együtt, avagy tudnak az éltetés körülményeiről és bármilyen felvilágosítást adhatnak, jelentkezzenek haladéktalanul a főkapitányságon.

Walkó miniszter kijelentése a rádiórendeletéről.

Február elején megjelenik a végrehajtási utasítás. — A leadóállomást a tavasszal felállítják.

Karafiáth Jenő a nemzetgyűlés mai ülésén Rádió ügyben interpellált. Leghelyesebbnek tartaná az angol rendszer meghonosítását, mely az engedélyezési díj befizetése ellenében azonnal hozzájárul a rádió állomás felállításához. Magyarországnak az egyetlen ország, ahol nincsen még rádió leadó állomás. A mai napig sem jelent meg a rádió szabályozása tárgyában kiadott rendelet végrehajtási utasítása.

Kérdi a kereskedelemügyi minisztert, hajlandó-e intézkedni, hogy a rádió készülékek forgalomba hozatala és használata minél előbb szabaddá legyen és a rádió készülékek mindenki által megszerzhetőek legyenek. Hajlandó-e intézkedni, hogy a posta és távirata igazgatóságán által megrendelt és már meg is érkezett állomás felállítassék és üzembe helyeztessék?

Walkó Lajos kereskedelmi miniszter azonnal válaszol az interpelláciora.

A rádió kérdés erősen fejlődő probléma, éppen ezért bizonyos óvatosságot igényel, mivel a technikai fejlődés napról-napra tart és így az esetleg túlkorán kiadott rendeletek igen hamarosan meg kellene változtatni. A kérdés szabályozására elérkezett az idő.

Az őszi hónapokban meglehetősen sok rádió felvevőkészülék került az országba, ezek nagyrésze ma is működésben van. Az elmúlt hónapokban beható megbeszélések folytak, miképen történjék a kérdés szabályozása. A megbeszélések az elmúlt héten véget értek és az elkészített tervezetet szakértők bevonásával újabb megvitatás tárgyává tesszük. Reméli, hogy a tegőzlelbi időben, a jövő hónap elején minden esetben,

Fagyás ellen „FROGENOL” készíti
BÁNO ANDOR Arany Angyal Gyógyszerháza
 DEBRECEN, Piac-u. és Szent Anna-utca-szög.

Vasúti karambol a nagyváradí vonalon.

Bukarest január 21. Az északi pályaudvaron a Curlea de Arge felé érkező személyvonat összekötőzött a Nagyvárad felé induló gyorsvonattal. — Emberéletben kár nem esett.

Egy nagystilű szélhámosnő pályafutása a markirozott anyaságtól a grófnő' címig.

Regénves történet a megvásárolt csecsemőről. — A furfangos nő Debreczenben előkelő családokhoz furakodott be. — Ellopta a szinai plébániai hivatal összes pecsétjét és a keresztleveleket. — Megszökött Debreczenből.

A szélhámos Spiegel Róza szereplése a debreceni Éme Friedrich-bankettjén.

Párját ritkító, nagy stílű szélhámos nő után nyomoz most a debreceni rendőrség. Egy alacsonyabb származású nőről van szó, aki 12 év óta grófnőnek, ezredesnének, századosnének adja ki magát és a szédeltégek egész sorozatát követte el.

A nő zajos multja és viselt dolgai feltűnően hasonlítanak Lédererné Schwartz Micé, Kodolka hentes mester gyilkosának előlethez, természetesen a borzalmas vég elhagyásával, mert ez a Lédererné II. a vele összeköttetésbe kerülő férfiakat, kik fedhetetlen jellemű emberek, nem tudta, még ha akarta volna is, büntény elkövetésére bírni.

Ez a nő eredeti nevén Spiegel Róza, oroszaboleai születésű, — szegény szülők gyermeke,

ki felkerülvén Budapestre, ott a zülles lejtőjére került és hosszabb ideig egyik budapesti éjjeli mulatóhelyen élte ledér életét. Később onnan valahogy kikerült és attól kezdve követte el a legkülönbözőbb szélhámoskodásokat. Kiadta magát török grófnénak, majd Komáromy ezredes özvegyének és a hamis nevek felhasználásával 1908-ban ismeretséget kötött egy akkor fiatal, daliás tiszttel, akivel 8 évig folytatott viszonyt és ettől kezdve a tiszt feleségének adta ki magát, úgy, hogy az ur társaság is befogadta.

A mult év végén, mikor a tiszt rájött arra, hogy évek óta keresztül egy furfangos, szélhámos nő hálójába került, szakított vele.

Ekkor Spiegel Róza, alias Szücs Irén, Török grófné, Komáromy ezredesné Debreczenbe jött és itt egy előkelő család bizalmába befurakodott, — olyanformán, hogy egy százados elvált feleségének adta ki magát.

Az előkelő család elhitte a furfangos, viharvert nő meséit s csak akkor lett gyanús, amikor a nőről különböző dolgokat suttogtak. A gyanú csak megerősítette a különös dolog, hogy a nő a helyi lapokban közzétett egy apróhirdetést, amely így szült:

Jaszlegények jó munkára felvélnének. Jelentkezhetni: Rákóczi utca ..... sz. alatt.

El nem tudták képzelni, hogy mit akar az idegen nő, az állítólagos századosné a jasz legényekkel. Az előkelő család meg is vonta tőle a bizalmat.

Közben azonban a nő gondoskodott más, előkelő ismeretségről és miután valami furcsa, csodálatos, szuggesztív halása volt a férfiakra, ez könnyen is ment nála.

Ugyanis a szélhámos nő bár nem szép, azonban olyan behízelgő modora van s olyan megindító meséket tud előadni az ő élettragédiáiról, hogy meséit Debreczenben is többen készpénznek vették és barátságukkal tüntették ki.

Sőt egy idősebb tanügyi férfit, aki csak nemrég vonult nyugalomba, — annyira behálózott, hogy az illető nőül akarta venni. Mindenüvé elkísérte, szórakozásáról gondoskodott, sőt megtörtént az a kisse komikus eset, hogy

Spiegel Róza galíciai származású nő az illető idős ur társaságában megjelent a debreceni ébredő magyarok által December hó folyamán rendezett kulturális estélyen, sőt az ezt követő banketten Friedrich István közelében ült

és miután nagyszerű alkalmazkodási képessége van, zajosan tapsolt, az elhangzó fajtvedő tósztoknak.

A szóban forgó idős ur ember családjá persze mindent elkövetett, hogy eltávolítsák a nőt, akiről ekkor már gyanús dolgokat beszéltek.

Spiegel Róza alias Szücs Irén, századosné, ezredesné, grófnő azonban nem esett kétségbe és egy meresz fordulattal belépett Komáromy — ismert női fűző készítő céghez — utazónak. Többször kiszállt vidékre; hogy ottan miket követett el idáig, ismeretlen, azonban annyi bizonyos, hogy

a most már utazó nővé degradálódott grófnő 16 női fűzőt magához véve, eltűnt a város területéről.

Átszökött a cseh megszállás alatt levő Szinnára. Ott felkereste Andriás Márton róm. kath. plébánost s elmondott egy megindító mesét arról, hogy őt milyen sorscsapások érték és a jószívű lelkész támogatását kérte.

Változatoság okáért ott már Szücsné szül. Török gróf törvénytelen leányának adta ki magát.

Hogy aztán mi történt, arról kellő felvilágosítást nyújt az alábbi levél, melyet a szinai lelkész illetékes helyre juttatott:

„Igen nagybecsű soraira értesítem, hogy Szücsné keresztlevelének ügyében kifejtett sok irkafirkálásomat Szücsné azzal hálálta meg, hogy Debreczenből direkt feljött Szinnára s a nálam való tartózkodása alkalmával a parókia hivatalos pecsétjét elvitte. — Ez iránt már felkerestem a debreceni rendőrkapitányságot és kérttem a nyomozási eljárást Szücsné ellen elrendelni és a nála talált szinuai r. k. parókiai hivatal által kiállított összes keresztlevelek elkobzását és megsemmisítését. — A Szücsné birtokában levő, 56. sz. alatt kiállított keresztlevelél hamis, mert Szücsné születése nálam feljegyezve nincs.

Ennyit szükségesnek tartottam — kétszeri megkeresésére tisztelettel lekötözni. Hamarabb csak azért nem válaszoltam, mert az ügy folyamatban volt és csak perfektláskor az eredményről akartam kiértesíteni.

De ebben megakasztott maga Szücsné, aki az éjszakai szállást és a vendéglátásomat azzal hálálta meg, hogy hiv. pecsétjeimet elvitte. Ezt csak ő tehetle és más nem.

Zárom soraimat, vagyok igaz hive:

Kelt Szinnán, 1925 I—13.

Andriás Márton, s. lelkész.”

Ezek után mindenfelé keresték Debreczenben a szélhámos nőt, azonban nem tudták ráakadni. Fontos lett volna előállítás, mert egy másik bűnügy is folyik

ellene a debreceni kir. törvénytársaságban.

Ez a bűnügy szintén párját ritkítja. A pör előzményei még arra az időre nyulnak vissza, amikor Spiegel Róza, alias Szücsné stb. még viszonyt folytatott a cikkünk elején említett és most nyugalomban levő katonatiszttel. Ezzel a katonatiszttel 1908-ban ismerkedett meg. A tiszt akkor hadnagy volt.

Később, mint százados, felkerült Frigyes főherceg udvarához s szakítani akart a nővel. A nő azonban egy távirattal oly helyzet elé állította a tisztelet, hogy az nyugdíjazását kérte.

Telt-múlt az idő és a közben Szeghalomra került nyugdíjas katonatisztet egy szép napon azzal lepte meg a nő, akinek Nagykátán béreltek házat és földet, hogy

anyának érzi magát. Több tanu vallja azóta, hogy Spiegel Róza ezt a mesét is csak azért eszelte ki, hogy

a férfit még jobban magához láncolja, mert a férfi családja már unta a dolgot

és minden áron azon volt, hogy a férfit elszakítsa a mindinkább gyanut keltő nőtől.

Azóta kiderült, hogy a nő csak markirozta az anyaságot.

Műhasat csinált magának és az után egész egyszerűen *egy káti asszonytól vásárolt egy csecsemőt.*

A csecsemő egy B. Vilma nevű urilányé volt, aki a Röck Szilárd utcai budapesti klinikán szülte a gyermekét.

A csecsemő azonban terhére volt neki és átadta a káti asszonynak neveltetés céljából, a káti asszony pedig eladta Spiegel Rózának.

aki pár hónap múlva felmutatta a volt katonatisztnak, mint tőle származónak.

A család e miatt Spiegel Rózát perbe fogta

és ebben az ügyben a bűnügyi főtárgyalást a mult év decemberében tartották meg a debreceni kir. törvénytársaságban. A főtárgyalást azonban személy adatainak pontos megállapításáig elnapolták.

Éppen ezért a rendőrség ellene nyomozást indított.

Négy ízben idézték meg a rendőrségre Spiegel Rózát, de mind a négy ízben egy Török grófné nevére kiállított keresztlevelével igazolta magát.

Negyedszeri megjelenésekor észrevették a rendőrségben, hogy a keresztlevelén hiányzik a szinuai r. kath. plébánia hivatalos bélyegzője.

Így a nőtől ezt a keresztlevelet elkobozták, egyben ellene a nyomozás folytatását chendelték.

A nő január hó elején Debreczenből megszökött.

A nyomozás során megállapítást nyert már eddig az, hogy Spiegel Róza 1883-ban született, izr. vallású.

apja Spiegel Adolf, anyja Schützberger Betty.

A viharos előéletű nő 1901-től 1908-ig Budapesten, a Himző utca 4. sz. alatti örömtanyának rendőri felügyelet alatt álló tagja volt s fényképét a budapesti főkapitányságon SD. 231. szám alatt meglelték.

Körülbelül 1908 derekán megismerkedett a cikkünkben említett nyugalmazott katonatiszttel, aki akkor hadnagy volt. Debreczenbe jövetelkor mindig hamis nevet használt. — Egy ízben hamis név használata miatt a rendőrség kihágási ügyosztályán lebüntették. Spiegel Róza utlevél nélkül szökött meg Debreczenből.

Most utóbb megállapítás nyert, hogy Spiegel Róza a nyugalomban levő tiszt fivéréivel rossz viszonyban volt s

azt gyanítják, hogy a jasz legényeket ezeknek a megfélemlítésére kereste kihirdetéseknél utján.

A rendőrség megkeresései folytán Spiegel Rózát most országosan köri.

A szegénység miatt leszurto feleségét.

Három havi foghátra ítélte Tóth Sándor a szegénység miatt leszurto feleségét.

Sándor a szegénység miatt leszurto feleségét.

B Tóth Sándor püspökladányi nap számos évek óta házasságban élt Járó Rozáliával. Az asszony a rájuk nehezedő súlyos anyagi gondok miatt gyakran szemrehányást tett férjének, aki noha szorgalmas, dolgozó ember volt, nem bírt annyit keresni, amiből javulhatott nehéz anyagi helyzete. — A házastársak között a nyomasztó szegénység miatt türelmetlen lett a helyzet, mert az asszony folyton férjét hibáztatta az egyre fokozódó nélkülözésekért és a szegénység minden kínjáért. Egy alkalommal ki is jelentette, ha rövidesen jobbra nem fordul férje anyagi helyzete, elmegy a háztól és saját két keze munkájával küzdi ki a sorsától a könnyebb életet. — Tóth Sándor vigasztalta feleségét és belátásra akarta bírni, de az asszony megmaradt elhatározása mellett és 1924. július 4-én beváltotta ígéretét, mert elhagyta férje házat. Néhány hét múlva az asszony meglátogatta férjét, de azzal a szándékkal, hogy magával viszi új életében az ott maradt ingóságokat és konyhaberendezést. Heves szóváltás támadt az egymástól elhidegült házastársak között és egy indulatos, önfelédli pillanathban Tóth Sándor a konyhakéssel meleszurta feleségét.

Az ügyesség házastárson elkövetett szándékos emberölés bűntettének kísérlete címén emelt vádat a püspökladányi napszámok ellen. A debreceni törvénytársaság dr. Kohányi József büntetőtanácsa tegnap délelőtt tartott főtárgyaláson felindulásban elkövetett súlyos testisértes bűntettében mondta ki bűnösnek Tóth Sándort és 3 havi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen dr. Balogh királyi ügyész súlyosbírást, a vádlott pedig az ítélet enyhítéséért fellebbezett.

A család e miatt Spiegel Rózát perbe fogta

és ebben az ügyben a bűnügyi főtárgyalást a mult év decemberében tartották meg a debreceni kir. törvénytársaságban. A főtárgyalást azonban személy adatainak pontos megállapításáig elnapolták.

Éppen ezért a rendőrség ellene nyomozást indított.

Négy ízben idézték meg a rendőrségre Spiegel Rózát, de mind a négy ízben egy Török grófné nevére kiállított keresztlevelével igazolta magát.

Negyedszeri megjelenésekor észrevették a rendőrségben, hogy a keresztlevelén hiányzik a szinuai r. kath. plébánia hivatalos bélyegzője.

Így a nőtől ezt a keresztlevelet elkobozták, egyben ellene a nyomozás folytatását chendelték.

A nő január hó elején Debreczenből megszökött.

A nyomozás során megállapítást nyert már eddig az, hogy Spiegel Róza 1883-ban született, izr. vallású.

Így a nőtől ezt a keresztlevelet elkobozták, egyben ellene a nyomozás folytatását chendelték.

A nő január hó elején Debreczenből megszökött.

A nyomozás során megállapítást nyert már eddig az, hogy Spiegel Róza 1883-ban született, izr. vallású.

Így a nőtől ezt a keresztlevelet elkobozták, egyben ellene a nyomozás folytatását chendelték.

A nő január hó elején Debreczenből megszökött.

A nyomozás során megállapítást nyert már eddig az, hogy Spiegel Róza 1883-ban született, izr. vallású.

„Fownes“ angol KEZTYÜK
Frank Edénél

Kalap
dívat formában már 100 ezer K.-tól
Bokavédő . . . . . 80 ezer K.
Kutyabőr keztyű . . . 125 ezer K.

Wernernél, Piac-utca 72.

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

MEISTER
mozsárszappan és házizszappan
MOZSÁR jobb a legjobbnál!!

Amerikai közgazdász Debrecenben.

S. W. Hutchinson amerikai közgazdász, az óriási Rockefeller-alapítvány egyik intéző tagja — mint előre jeleztük — tegnap reggel Debrecenbe érkezett az itteni gazdasági szakoktatás tanulmányozására. A jeles vendéget Schröder Ervin kultuszminiszteri államtitkár és Rády gazdasági tanácsos kísérték Debrecenbe. Hutchinson megérkezése után dr Csürös Ferenc kulturtanácsnok kalauzolásával a mikepécsi-utj I. számú gazdasági népiskolát látogatta meg, ahol a gazdasági tanítás menetét és a berendezést élénk érdeklődéssel tanulmányozta.

Látható meglepetéssel fogadta az iskola keretében szervezett ruhavarró tanfolyamot. — Itt egy Amerikát járt növendékre talált, kivel angol nyelven hosszasan elbeszélgetett.

Innen a vendég a nagyerdői egyetemi telep megtekintésére indult, majd a délutáni gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

4 Mansz iparos szakosztályának Jókai ünnepélye.

A Mansz iparos szakosztálya vasárnap délután 5 órai kezdettel a Bika kistermében kulturdélután keretében, Jókai centenáriumi ünnepélyt rendez. A rendezőségnek sikerült egy olyan nagyszabású műsort összeállítani és olyan kiváló szereplőket megnyerni, ami az ünnepség sikerét előre biztosítja. Érdeklődőket szívesen látunk.

- 1. A műsor a következő: A megnyitó beszéd tartja: dr Medveczky Károly főtitkár.
  - 2. Jókaitól szaval: Soós Irma.
  - 3. Irredenta dalok: Jakóbyné József.
  - 4. Jókai méltatása: Németh Jenő piarista tanár.
  - 5. Mire megvénülünk, Irtó és előadja: Szilágyi Béla.
  - 6. Jókai humora: Kenyeres Edda.
  - 7. A holt költő szerelme. (Jókai Mór.) Zenésítette: Liszt Ferenc. Előadja: dr Gévay Béla. Zongorán kíséri: Szilágyi Béla.
- Belépti díj nincs.

A Csokonai Kör és a La Fontaine társaság vasárnapi előadó ülésének programja.

Mint már jelentettük, a Csokonai-Kör és a La Fontaine Irodalmi Társaság 1925 január 25-én vasárnap délután öt órakor a városi Zeneiskola hangversenytermében előadó-ülést tart.

- 1. Üdvözlő beszédet mond Pap Károly dr. egyetemi rektor, a Csokonai-Kör elnöke.
  - 2. La Fontaine és a La Fontaine Társaság: Vikár Béla, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a La Fontaine Társaság főtitkára.
  - 3. Francia lírikusok verseiből szaval Simonffy Margot előadóművésznő, a La Fontaine Társaság tagja.
  - 4. Francia történeti dalciklus: a) Corneille—Paladilhe: Psyche. (XVII. század.), b) Florian—Paladilhe: Az utazás. (XVIII. század.), c) Coppee — Népies dallam: Vasárnap hajnalban... (Bretagnei népdal.) — Énekl: Havas Gáborné urnő, a Csokonai-Kör tagja. Zongorán kíséri Diczig Alajos zongoraművész.
  - 5. Victor Hugo. (Vetített képekkel) Hankiss János dr egyetemi tanár.
  - 6. Modern francia dalköltészet: a) Leconte de Lisle — Fauré: Az iszapháni rózsák, b) Sully-Prudhomme — Fauré: A bölcsők, c) Verlaine — Brahms: Börtönből, d) Petőfi — Trémó: Az évszakok. — Énekl: Havas Gáborné. — Zongorán kíséri Diczig Alajos.
  - 7. Victor Hugo: a) A dzsinnek, b) Szemlélődések. — Szavalja Simonffy Margot.
- A belépőjegy ára 2000 K. a Csokonai-Kör és a La Fontaine Társaság tagjainak 10000 K. — Diákjegy 5000 K. — A jegyek Méliusznál és az előadás előtt a pénztárnál kaphatók.

Az első magyar nyelvű közvizsgát 1799-ben tartották a debreceni kollégiumban.

Dr. Ecsedi István előadása a kollégium fénykoráról. — Irodalmi délután a Templomegyesületben.

A Kálvinista Templomegyesület tegnap délután rendezte második irodalmi délutánját díszes, nagyszámú közönség előtt.

A műsort a Dóczy-intézet ének-kar nyitotta meg, Tompa Mihály „Repülne el lelkem” örökszép költeményének előadásával. — Ezután dr Ecsedi István a város múltjának jeles kutatója lépett a pódiumra és a debreceni kollégiumnak a nemzeti kultúráról gyakorolt hatásáról tartott előadást.

Tizenöt évet ragadott ki a kollégium történetéből.

1799—1805. között a kollégium fénykorát élte.

Epen abban az időben, midőn a hatalom valóra akarta váltani germanizáló törekvéseit, az ennek nyomán keletkezett

nemzeti felbuzdulás élen a debreceni kollégium állott,

mely 80 tagu deputációval kérte 1875. József császártól azon rendeletének visszavonását, amelyben a német nyelvű tanítást tette az egész országban kötelezővé.

Adatok hosszú sorával bizonyította Ecsedy azt a vezérszeret, amelyet a kollégium és az ő révén Debrecen város ebben a nemzeti felbuzdulásban játszott.

Debrecen akkor 29.750 lakossal az ország legnagyobb és legnépesebb városa volt.

Anyagi jólét és erkölcsi jó rend virágzott a nagy alföldi metropolisban, melynek legféltettebb kincse a kollégium volt.

Mindenki titkokat szitog és részleteket beszél...

Színes léggömbök szárai repülnek fel a farsangi bába!

Természetesen az újságírók farsangi görbe éjszakájáról van szó mindenhol. Ahogy az első tudósítók megjelentek, mindenki megérezte, hogy valami olyan nagyszerű farsangi murival egybekötött táncmulatság készül, ahol mindenkinek jól kell éreznie magát. A nagy farsangi cécóra dolgoznak már az ügyes női kezek. A jelmezes alarcos bábra mindenki tart meglepetést ismerőseinek. A legnagyobb meglepetést nem csak a közönség, de a rendezőség is fenntartja magának. Első sorban a *Pesti Kabaré* öt tagu művész gárdája a tánc előtti műsorral fogja előkészíteni a hangulatot. Ezután a fellámpionozott teremben a Csokonai színház meghívott művésznői és művészei első táncát sorsolják ki. A konfetti esatát és a szerpentin háborút a modern táncművelés legújabb csodájával, a színes kis léggömbök szárainak elbocsátásával fogja megnyerni a rendezőség. Ugyanis most érkezett meg Bécsből több száz kis színes léggömb. A legelőkelőbb táncstermekben a közönség legújában esakis ilyen szállógáló léggömbökkel lelti a modern táncot. A táncosok a cipőjükhöz erősítik a selyemfonálon himbálódzó, színes léggömböket és a táncosnő partnerének olyan ügyesnek kell lenni,

Valóságos egyetem volt a nagy kollégium.

Tanárai alakították meg az első magyar tudós társaságot 1790-ben. Ezek a lelkes magyar tudósok voltak azok akik először kísérelték meg a magyar nyelven való tanítást.

1799. április 18—20-án rendezték Debrecenben az első magyar nyelvű közvizsgát,

ami nagy határnap lesz mindig a nemzeti kultúra fejlődésében.

A kollégium tudós tanárai irodalmi és művészeti kör is alakítottak s így még hatalmasabb lánggal lobogott fel Debrecenben a nemzeti felbuzdulás faklyája, mely

az 1800-as évek nagyszerű nemzeti alkotásaihoz vezette a nemzetet.

Ecsedy István mutatta ki először, hogy ugyanez időben Debrecen város vezetősége a népoktatásról is gondoskodott. Már 1740-ben

behozta a kötelező és szegények számára ingyenes népoktatást,

több mint száz évvel előzve meg a nyugati országokat ezzel a nagy-horderejű lépéssel.

Dr Ecsedy István nagy tetszéssel fogadott érdekes előadása végén a kollégium hagyományainak és jövőjének ápolására és biztosítására hívta fel a publikumot.

A műsor további folyamán Debreceni Kató Csokonai-költeményeket és irredenta magyar dalokat adott elő kellemesen csengő hangján nagy siker mellett. — *Földesné Hajdu Boriska* pedig két sikerült költeményét szavalta el.

hogy kézrekerítés nélkül, tánc közben szőrobbantsa lábával a kedves kis játékszert. Nagy ügyesség kell ehhez az új tánckreációhoz. Erről beszél most mindenki. Sokan már otthon próbálják ezt a nagyszerű, látványos táncjelenetet.

A február elsei görbe éjszaka jegeit ma reggeltől kezdve árulják Hegedűs és Sándor. Keszthelyi és Méliusz könyvkereskedő üzletekben. A jegyek egy részét már eddig is előjegyzésben el kellett adni. Tekintettel arra, hogy erre a szenzációsnak ígérkező farsangi görbe éjszakára nagyon sokan el fognak jönni, ajánlatos a jegyekről még ma gondoskodni mindenkinek. A jegyek a fentebb említett könyvkereskedésekben kaphatók.

KALAPOK
legelőkelőbban
Hermann és Friedmann
Piac-utca 10

ALÉSSÉ
CIGARETTAPAPIR ES HUVELY

Parmaxán, valódi 5 éves olaszú, Gorgonzola, Swetziementhall, hollandi gouda és eidami sítok, Philippe-Canaud és Saupiquet sardinák, Angolna és legfinomabb ostsee halak

Csanak József Keresk. Rt.
fűszer és csemegéüzlete
Piac-utca 51.
Telefon 70.

Ismét megdrágult a cukor.

Budapest, jan. 21. A cukorpiac az árak újabb drágítását készíti elő a cukorgyárak. Ezt annál is inkább megtehetik, mert a magyar és cseh cukorgyárak között hallgatólagos megállapodás jött létre, hogy egymás belföldi terveit nem zavarják. Ezáltal a nagyobb arányú cukorbehozatalt megnehezítik.

A magyarországi cukor drágább a cseh cukornál, mert míg nálunk 6300—6600 volt termelő helyen kincstári haszonrészesedés nélkül a cukor ára. Ugyanakkor 3500 koronával lehetne kapni a cseh cukrot ab Marchegg, pedig a magyarországi gyártás a legelőkelőbb. A cukor árának ismételt emelése lehetetlen, mert a mai gazdasági helyzetben a kereskedők nem emelhetik tovább az árakat, mert az üzleti forgalom egészen megállt.

Juhtenyésztési kiállítás Debrecenben.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara folyó évi május hó 10—16 (tíz-tizenhat) napokon rendezi I. országos juhtenyésztési kiállítását Debrecenben, melynek felhívásait most küldte szét az egész országnak.

A kiállításra összegyűjteni törekszik a Kamara mindent, ami juhtenyésztésre, a tenyésztet, állattartás és kezelés, a hizlalás, állategészségügy stb. révén vonatkozik, továbbá mindent, ami a gyapjával kapcsolatban fontos (gyapju minőség fejlesztése, helyes nyírás, kezelés stb.), ami a tejhozamra s annak feldolgozására, a hushozamra nézve jelentős mindazt, ami a gyapju, tej, bőr, bélsz. anyagok háziipari, kézműves és gyáriipari feldolgozásaként ismeretes.

A Kamara a juhtenyésztő gazdáknak alkalmat kíván nyújtani arra, hogy megismerjék és elsajátítsák azokat a módokat és lehetőségeket, ahogyan juhtenyésztésük színvonalát emelhetik, ahogyan juhállományuk épességét és egészségét fenntarthatják, ahogy a gyapju, tej és hushozamot felfokozhatják s ahogy a megfelelő kezeléssel jobb értékesítést tudnak maguknak biztosítani.

Ezen kívül különösen nagy gondja lesz a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának arra is, hogy az anyagok révén a juhtenyésztéshez kapcsolódó háziipari, kézműves ipari és gyáriipari termelést minél teljesebben tárja elő, ezáltal e téren is kívánatos fejlődést óhajtván előmozdítani.

A juhászati kiállítással kapcsolatban a legkiválóbb juhászatok részvételével 1925 május hó 10—12. napain tenyész- és haszon juhvásárt tart a Kamara Debrecenben, melyen a hazánkban tenyésztett összes juhajták képviselve lesznek, ugy a gyapju, valamint a hus hasznosításu és tejhasznú juhok csoportjából, melyeken kívül még hizott ürök alkothnak külön csoportot.

A kiállítás iránt érdeklődőknek bármely kérdésben szívesen ad tájékoztatást a kamara hivatala. (Debrecen, Piac utca 9. szám.)

Keresőelők zsebkönyve.

Ez a címe annak a harmadik száz oldalas zsebkönyvnek, melynek második kiadása dr Kemény Dezső, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara titkára és Vetlényi Zoltán hírlapíró szerkesztésében rövidesen elhagyja a sajtót. A napárral kapcsolatos kis könyv példátlan sikerét hogy újév óta második kiadására is sor kerül, rendkívül gazdag tartalmának köszönhető. Simitott fehér fementes papíron, tiszta könnyen olvasható betűkkel, végig petit szedésel, sűrített sorokban foglalkozik a kereskedelmi élet minden mozzanatával és a kereskedelmet szabályozó rendelkezéseket gyakorlati szempontból ismerteti. Amidőn a törvényes intézkedések már mégis állandó jelleggel öltének, a praktikus kereskedő részére nélkülözhetetlen utmutatót jelent a nagy gonddal és hozzáértéssel szerkesztett összefoglaló munka.

Hírek

A kormányzó testvéröccsét ref. gondnoknak választották

A hevesnagykunsági református egyházmegye gondnoka Némethy Károly dr. nyugalmazott államtitkár lemondott. Az új szavazás megtörténte után most bontották fel a szavazópokait s a beérkezett 76 szavazat közül valamennyien Horthy István nyugalmazott tábornokra, a kormányzó testvéröccsére szavaztak.

Közgyűlés.

Február hó 1-én vasárnap d. e. 10 órakor az Ipartestület tanácsstermében a cipész daikör évi rendes közgyűlést tart. Indítványok nyolc nappal a előtt adandók be Koller Ferencz elnöknel.

Megbeszélés a rendőrségen.

Szerdán délután a rendőrkapitány ság bünygyi osztályán megbeszélés volt, melyen Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró, dr. Tóth Gyula rendőrkapitány, a bünygyi osztály főnöke, továbbá dr. Fésüs László rendőrfogalmazó, az intellektuel ügyek referense vett részt. A megbeszélés tárgyát főként a mostanában sürűn előforduló esődnökivűli kényszerügyek kapcsán előállott bünygyekben való eljárást s a továbbá eljárásokat beszélték meg.

Nagy vadászat Hosszupályiban.

Lichtschein Samu nagybirtokos hétfőn nagyszabású vadászatot rendezett hosszupályi birtokán. A vadászatot résztvettek Bahunek táblabíró, Jakovits Miklós ny. vezérőrnagy, Wersényi Tibor bankigazgató, Kásó Sándor dr. ügyvéd s több mások Debrecenből; míg Hosszupályából hivatalos volt dr. Bernáth István földbirtokos. — A vadászaton területekre került 230 drb nyul s több egyéb apróvad. A vadásztársaságot a vendégszerető házigazda pompás vadász vacsorán látta vendégül. — Általában a vadászat pompásan sikerült.

1789. óta nem volt ilyen enyhe december, mint az ideitelen.

A Stockholmi Meteorologiai intézet vezetője most t tte közé az időjárás változásáról szóló tanulmányát, a melyben megállapítja, hogy 1879. óta nem volt olyan meleg december, mint 1924-ben. Megállapítja a tudós, hogy február és március egészen enyhe lesz és az idén korán fog tavaszodni.

Gyorsiró tanfolyamon

részvenni óhajtokat felhívjuk, hogy vasárnap, 25-én délelőt fél tizenkettőkor a Burgondia utcai nőiipariszkola 3-as számú termében (földszint jobbra) megbeszélésre megje enni sziveskedjenek. Ezen az értekezleten határozzuk el, mely napokon és órában tartjuk meg az órákat. A gyorsiró egyesület elnöksége.

Halálozások.

A debreceni állami anyakönyvi hivatal an a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szabó János ref., 25 éves, Derecske 312., Suba Mihály ref., 27 éves, Balmazújváros, Basa Imre ref., 17 éves, Maróthy Gy.-u., 17 éves, Czitrom Gyula izr., 18 éves, Késes-utca 42., özv. Kelemen Jánosné Elek Julianna ref., 76 éves, Keresztessy-utca 62., Dapsits József gk. 1 napos, Klini a-te ep, özv. Szabó Andrásné Polenkei Mária ref., 57 é., Hortobágy téglagyár, Nagyházi Mihály ref., 1 napos.

Bünygyi eljárás vidéki bábák ellen a debreceni vizsgálóbírószágon.

Egy dorogi matomtulajdonos feleségét bünygyes könnyelműséggel kezelte a bábasszony.

Az utóbbi időkben főként a vidéken működő bábák ellen merültek fel olyan szabálytalanságok, melyeknek folytán több anya megbetegedett. A megbetegedést szülésszorongók közül még meg is haltak. Eppen ezért szigorú vizsgálat indult valamennyi esetben az eseteknél működő bábák ellen. Legutóbb is Hajdudorogon kövelet el egy bábasszony súlyos mulasztásokat.

Az illető bába Molnár Mihályné, akit néhány nappal ezelőt egyik hajdudorogi malomtulajdonos nejehez hívtak segédkezni. Molnár Mihályné megvizsgálta a vajudó asz-

szonyt s orvosi beavatkozásra lett volna szükség. E helyett azonban Molnárné maga végzett műtétet az asszonyon.

A malomtulajdonosné a bába-műtét után súlyosan megfertőződött, úgy, hogy élet-halál között vívódik. A hajdudorogi csendőrség jelentése alapján a bába e len Preineszberger J. nő táblabíró vizsgálatot rendelt el. Ma utazik ki Preineszberger Jenő táblabíró Hajdudorogra, ahol a helyszínen folytatja le a vizsgálatot s Molnár Mihályné bábát alighanem előzeles letartóztatásba helyezi.

Táncmulatságból a debreceni ügyészség fogházába hoztak egy csökmői nagykereskedőt.

A Mandel-cégtől felvett 150 millió előleg után fizetésképtelenséget jelentett.

Kinos feltűnést keltett nemrég egy esekmői táncmulatságon, hogy a csendőrség a társaság egyik legismertebb és legköltekezőbb tagját, — Fohn Elemér helybeli nagykereskedőt letartóztatták. A letartóztatást a debreceni vizsgálóbírószágon adta ki a csekmői nagykereskedő ellen, mert számos debreceni és környékbeli kereskedő csalás és sikkasztás miatt feljelentést tett ellene. A feljelentő cégek között szerepel Mandel, debreceni sertéskereskedő cég, ahonnan mintegy 150 millió korona előleget vett fel sertésvásárlásra, de Fohn Elemér a pénzzel nem számolt el. — Weinstock Farkas, nyíralkai kereskedőtől pedig 50 millió koronát vett fel tengeri szállításra.

A csökmői esendőrség tegnap reggel 7 órakor állította elő Fohn Elemért dr. Preineszberger Jenő vizs-

gálóbíró hivatalába. A délelőt ki-hallgatáson a megtevétt kereskedő bevallotta, hogy az árubeszerzésre felvett összegekkel nem tudott elszámolni. A sikkasztás vádjá ellen azzal tiltakozott, hogy az árú leszállítására vonatkozó kötelezettségének eleget akar tenni.

A nyomozás kiderítette, hogy Fohn Elemér anyagi helyzete kizárja a vállalt kötelezettségek teljesíthetőségét, mert passzívája lényegesen túllépi üzleti tőkét. Az ellene felmerült vádak megerősít az a körülmény is, hogy a Mandel cégtől 150 millió koronás árubeszerzési előlegnek felvétele után két napra fizetésképtelenséget jelentett.

Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró a károsultakat hallgatja ki és a nyomozás befejezéséig Fohn Jenő fogságban marad.

Megsértette az állomásfőnököt.

Hatósági közeg elleni erőszak miatt emelt vádat Ferenczi István géplakatos elen a kir. ügyészség. Az ügyet ma tárgyalta a bíróság. Ferenczi István hajdunánási géplakatos 1922 augusztus 22-én a bősörményi állomáson a már mo-gásban levő vonatra felugrott. Ezt megálta az állomásfőnök, aki azonnal leszállást parancsolt. Ferenczinek azonban egyáltalában nem volt szándékában leszállani, hanem még visszagorombáskodott:

— Dehogyan szállok le! Fűtyölök az aranygalérodra!

Erre az állomásfőnök megállította a vonatot, Ferenczi Istvánt erőszakkal leszállította és az esetről jegyzőkönyvet vételelt fel, melynek alapján hatósági közeg elleni erőszak és becsületsértés miatt feljelen ette. A mai főtargyaláson Ferenczi itasságával és azzal védekezett, hogy az állomásfőnök ezt megelőzőleg öt csavargónak nevezte. A bíróság dr. Koháry József elnökiésével mindkét vétségben bünygynek mondotta ki s ezért összesen 800 ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Házi perpatvarban a férj összefüggése az összes butorokat.

Erdekes ügyben nyomoz most a debreceni rendőrség Tóth Gyuláné Szerbicay Erzsébet feljelentésére. A Csillag-utca 91. sz. alatt lakó menyec ke férje ellen tett feljelentést, aki jelenleg Szolnokon lakik. Tóth ugyanis napokkal ezelőt összevesztett feleségével, majd a nagy szócsatában lakásuk butorait, a feljelentés szerint, összefüggte, másnap

pedig a lakást kiadta, állítólag 2 millió korona lelépéssel egy lakás igénylőnek. Az asszonyt ezután faképnél hagyta, maga pedig Szolnokra ment s a 2 millió koronát pedig elköltötte. A feljelentés alapján a rendőrség a feleket már beidézte, ki is hallgatta úgy az asszonyt, mint a harcias férjet, aki ellen ingó vagyon rongálás címen indult eljárás.

Születések.

A debreceni anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Szepesi Zsuzsanna házartás, fiu: József, Busi András kisbirkos, leány: Mária, As talos Gyula bolti szoga, fiu: Gyula, Lederi József áll. ül. hiv., fiu: József, Nagyházi Mihály bérkocsi tul., fiu: Mihály.

Tűz a Bethlen-utcán.

Szerdán reggel 5 és 6 óra között telefonon tűzet jeleztek a tűzoltóságknak. A tűz a Bethlen-utca 5. sz. ház udvarán keletkezett, ahol Végh Gyulának és Beke Sándornak műhelye van. A műhelye kéménye kigyulladt s ettől a műhelytető gerendája is égni kezdett. Szerencsére a tűzoltóság idejében érkezett s a tűzet hamarosan eltorák. A kár jelentéketen. A vizsgálatot elrendelték.

Köröznek egy susztent.

Soltész Imre pénzügyi felvigyázó a minap 500,000 koronát átadott egy Sándor József nevű cipésznek, azzal, hogy viseltes cipőt fejelle meg. Sándor azonban e tőnt a pénzzel s nyoma veszett. Soltész Imre feljelentésére a rendőrségen elrendelték Sándor József körözését.

Nagy művészt a Casinóban

Városunk első társadalmi egyesülete, a Debreceni Kaszinó, február hó 3-án nagyszabású művész-estélyt rendez, melyen az Operaház elsőrendű művészei fognak szerepelni, azon kívül pedig Bucsár Déla, kiváló zongoraművész, ki egyáltalán először fog Debrecenben ezuttal bemutatkozni. A diszes hangverseny Wenczell Béla, a m. kir. Operaház örökös tagja, nagyszerű művészetével a Kaszinó illusztris közönségét gyönyörködtetni fogja. Általános óhajra szerepelni fog a Kaszinó estén a szépséges Krnyswyk Annie, szintén az Operaház első rendű tagja, aki valósággal szenzációs eseményé fogja avatni a Kaszinó igazgatósága által oly gondosan és lelkesen előkészített estélyt. A művészeket Pető Imre, operaházi karmester és dr. Diezig Alajos fogja kísélni. A hangverseny után, melyre a meghívók már szélmentek, vacsora és tánc lesz, a Kaszinó gyönyörűen ékesített termében. A kaszinói estély iránt eddig még soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg.

A hernyó-autó expedíció első sikere.

Bangui, január 21. A hernyó-autó expedíció második oszlopa megékeztet a belga Kongó határára. Az expedíció 2000 kilométer utat tett meg és elsőnek teremtete meg a Földközi tenger s a belga Kongó közötti az öszekötést.

Hétfőn mond ítéletet a törvényszék a biharnagybajomi hitvesgyilkos bűnpörében.

Ifju Szani István, jómódu biharnagybajomi gazdálkodó hitvesgyilkossági bűnpörében január 26-án, — hétfőn délelőt 9 órára tüzték ki a törvényszéki főtargyalást. A tárgya lást dr. Koháry József tanácselnök vezeti. A védelmet dr. Gábor Jenő ügyvéd látja el.

Sértette a hadsereget és a kormányzót.

A 11. gyalogezred egy százada a minap a Vámospércsi-út felől a Pavillon laktanyába igyekezett. Utközben az országut mentén egy Tóthi János Olajútóbeli cipész reprodukálhatatlan kifejezéseket kiáltott az uton dalolva haladó század felé. Majd durva kifejezéseket tett a kormányzóra. A katonák Tóthát lefogák s előállították a rendőrségnek, ahol ellene a kormányzósérítés és hadsereg gyalázás címen elárást indítottak.

A minap Schwarz János borbélymester tetért egyik Hunyady-utcai vendéglőbe. Ott borozeatni kezdett, majd két katonával vitába bocsájtkozott. A vita vége az lett, hogy a két katona kormányzósérítés miatt Schwarz Jánost feljelentette. — Schwarz János ellen elárást indítottak. Le nem tartóztatták, mert vilétségi érmes, állandó lakása van s szökésétől tartani nem kell. Alighanem a feljelentés körül vannak tisztázásra váró dolgok.

Asztalosmunkák

szakszerű Szabó János épület és készítése butor-asztalos mesternél, Szent Anna-u. 25

Finom uri FEHÉRNEMŰEK Frank Edénél

VADBŐRÖKET VESZEK

a legmagasabb napi árban. Rókát, nyestet, vadmacskát, nyulát. Ugyanott kész és feldolgozatlan szőrmeáru kapható

Kövér szücs

Piac-utca 42., Pannónia-udvar

Kávéházban, vendéglőben fodrásznál követelje mindég a Debrecent.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Jan. 23.: Marica grófnő. Viola Margit m. v. Bérletszünet.
Jan. 24.: Marica grófnő. Viola Margit m. v. Bérletszünet.
Jan. 25.: Délután: Gül Baba. Operette. Olesó helyárak. — Este: Marica grófnő. Viola Margit m. v. Bérletszünet.

MARICA GRÓFNŐ.

(Viola Margit bemutatkozása.)

Kálmán Imre érzésdús melódiai most újra úgy színesednek, tündöklőnek a színészek hangjában, az orkeszter mélyén, mint valaha, amikor az operett a vodvilj és a népszínmű nyomába lépett, hogy egy érzéki ingerekre hajló, de fáradt szívű, halálrahajszolt kor uralkodó színpadi műfaja legyen. Kálmán Imre szinte klasszikusa ennek a zeneszerzésnek, ennek a szabados hangszerelésnek, ami az egyik jelenetben a legprecízebb és legtisztább tónusu classicus, míg a másikon exaltáltan vérforraló, az eddigi zenei törvények és az összhangnak tudatos felrobbantása. Ebben a mesés erővel felépített csodapalotában bár a Jerombolt, egykor szépséges templomromok szerte heverő kolusszusai is bentfoglaltatnak, ragyogó tükörterek és sikamlós táncteremek is vannak, ahol a szegénység, gazdagság, féltékenység, ármány, humor, groteszk komikum, amorettes gyermekbaj fér meg egymás mellett Julius Brammer és Alfréd Grünwald a színpad minden dimenzióját ügyesen és izlésesen kihasználó szövege szerint.

Talán ezek után nem is kell elárulni, hogy egy romantikus, sok bonyodalomtól változatos szerelmi történetről van szó Török Béla tisztartó és a Marica grófnő között. A tisztartó egy elszegényedett gróf. Nemcsak a gothai almanach, de valóság szerint is nemes ur, aki nem lélfagszággal, hanem a munka becsületével nagyobbítja pazarló ősei érdemeit. A tisztartóban felfedezi a grófnő az igazi férfi ideált és a sok hozomány vadász rajongója mellett egyedül ez a nemes, tiszta lelkű férfi szólaltatja meg a szívét. Török tisztartó, az inkognitós gróf is szerelmes lesz a szépséges, elérhetetlen Maricába. Ez az operett vázlata, ha a kitünően megrajzolt mellékalakokat elhagyjuk.

Ennek a mesterien készült operettnek a teljes miliót adott a Csokonai színház. Az első felvonás kastély díszlete eredeti, pazarsággal felépítettségével versenyez a Marica bécsi és budapesti díszletezésével. Nemcsak ezen a részen, de a művészi produktumban is a lehető legkötelesebbet sikerült nyújtani. Első sorban Viola Margitot, a Király színház primadonnáját illesse a dicséző kritika. Fejedelmi megjelenése, főlegesen elragadó grációzitása, precíz énekskálája, előkelő táncművészete és nagy, felemelő színészi játéka — szuggesztív erővel hat. Lényének minden mozdulata, megnyilvánulása az operett diadalát jelentette. Unger István, a gróf tisztartó szerepében gálansul gavallér, diszkrétan előkelő tudott lenni. A rendezésben pedig nagy tökéletességet árukt el. — Szilágyi Marcsa és Károlyi Vilmos különösen a táncduettekkel aratott többszörösen újra szép sikert. Rótkó József művészetének új oldaláról tett bizonyosságot ez alkalommal. Az operettben a groteszk komikumot képviselte példátlan szellemességgel. Püspöki Rózi, Szigethy Andor és Torma Gusztó az epizód szerepekben tüntek ki. Igen fontos szerepe van a cigánynak. Rác Jancsi nemcsak pri más itt, de színész is. Nemcsak mulatók nótáinak, de összes jeleneteinek sikere volt.

A zenekar tökéletességéért Müller Mátyásé a dicséret. (L. K.)

Csáky honvédelmi miniszter a Léderer-ügyről.

A megindított vizsgálat szerint Léderer úgy tüntette fel magát, mint nőtlen ember.

Budapest, január 21. A nemzeti gyűlés tegnapi ülésén Meskó Zoltán a Léderer-fele gyilkosság ügyében interpellált. Kérte a honvédelmi minisztert, interpellációjában hajlandó-e felvilágosítást adni miképpen vették fel Léderer Gusztávot az aktív tiszttek közé. Kit terhel a felelősség azért, hogy Léderer multját nem kutatták ki és járjon el sürgősen ebben az ügyben.

Csáky Károly honvédelmi miniszter azonnal válaszol az interpellációra. Köszönetet mond Meskó Zoltánnak, amiért alkalmat adott neki a felszólalásra. A dolog elsősorban őt, mint felelős tényleget arra készítette, hogy kikutassa, miképpen kerülhetett ez az ember a csendőrség szolgálatába.

A hadbírótság jelenleg az eset kivizsgálásán fáradozik és így még nem lehet minden részlet tisztán látni. Léderer a háboru alatt mint tartalékos főhadnagy szolgált és több kitüntetést kapott.

A forradalomkor Pozsonyban rekedt, nem tudják mit csinált ott ezalatt az idő alatt. A kommunizmus alatt a szegedi vadászsázlóaljnál, amelyet akkor önkéntes tiszttekből állítottak össze, szolgálatfételre jelentkezett.

Akkor az idők nem voltak alkalmasak arra, hogy azoknak az embereknek, akik mint volt tiszttek szolgálatfételre jelentkeztek, előéletét részletesen kikutassák.

Természetes, hogy Léderert felvették a zászlóaljba. Ezzel a zászlóaljjal került a Dunántúlra, majd a románok kivonulása után Budapestre. — Ezt a zászlóaljat később a csendőrséghez osztották be, mint tartalékos zászlóaljat, azután csendőralakulat lett a zászlóaljból és ekkor azt a kérelmet adták elő a tartalékos tiszttek, hogy ténylegesítsék őket, majd az éppan akkor szervezés alatt álló honvédségnél, vagy a csendőrségnél. — A honvédségnél a meglévő tiszttek nagy részét elbocsátották és így nem ténylegesíthették őket. A csendőrségen viszont megfordított volt a helyzet. A csendőrségi tiszttek létszámát szaporították, különösen a fiatal tiszttekre volt az kérés, úgy, hogy ezeket a tisztteket is a csendőrséghez vették fel próbaszolgálatra. Így lett Léderer is próbaszolgálatos csendőrkörű belől 300 más tiszttel együ.

A próbaszolgálat ideje alatt ezeknek a tiszttekek előéletét amennyire lehetett, kikutatták.

Lédererre vonatkozólag az összes szájak Pozsonyba és Bécsbe vezette.

Abban az időben nem végezhettek hivatalos kutatásokat.

Ennél az embernél nem volt más adat, mint tartalékos tiszt lista és a vadászsázlóaljnál beérkezett jelentések.

A szolgálatot megfelelően ellátta és így került be a csendőrséghez.

Ami a házasságát illeti, 1918-ban lépett Pozsonyba házasságra. Akkoriban tartalékos tiszt tiszt volt, állás nélküli magánalkalmazott, tehát senkinek sem volt joga beleszólni abba, hogy kit vesz feleségül. A ténylegesítés alkalmával okmányait is beszolgáltatta.

Ezekben az okmányokban nőtlen emberként szerepelt és sohasem derült ki, hogy felesége van.

Itt egy úr állt elő az adatokban, i. t. meg kell tudni, hogyan volt lehetséges, hogy

nőtlen emberként szerepelt és hogy senki másfél év óta nem tett jelentést arról, hogy neki felesége van.

Ha a vizsgálat megfelelő adatokat szolgáltat, azonnal megindítja a szükséges megtorló eljárást azzal szemben, akit felelősség terhel.

Meg kell jegyezni, hogy ez az eset rávilágít a tisztikarra, ez ellen a leghatározottabban tiltakozni. Utóvégre nem lehet egy ember cselekedete miatt egy egész testületet felelősségre vonni.

Ha valahol is nyomára jönnek annak, hogy nem odavaló tiszttek akadnak, eltávolítják őket.

Amire most pozitív választ nem adott, arra a vizsgálat befejezése után még talán alkalma lesz visszatérni.

Kéri válaszában tudomását vételet.

Meskó válaszában kijelenti, hogy egyetért a honvédelmi miniszterrel abban, hogy ez az eset nem vehet árnyékot a tisztikarra. Kéri a minisztert, ha esetleg létszámszaporításról lesz szó, akkor első sorban az elbocsátott aktív tiszttekre legyen tekintettel.

A honvédelmi miniszter megnyugtató kijelentése után a Ház s Meskó a választ tudomásul vette.

Sport

Ismét megnyitott a nagyerdei jégpálya.

A nagyerdei jégpálya, mely az elmúlt hetekben a melegebb időjárás folytán meglágyult, most ismét keményre fagyott. Elsőrendű jég várja a korcsolyázókat.

A DVSC és DMTK

fuziója most már befejezett tény, annak végrehajtására azonban csak a bainoki év végén kerül sor. A tavaszi szezon ilyenformán még mindkét csapat végig küzdi.

Milyen idő várható.

A Meteorológiai-intézet jelentése.

Hazánk keleti részén a hőmérséklet erősebb éjjeli lehűlés folytán 10 fok C-ig süllyedt. A nyugati részen a hőmérséklet nappal a fagypontra emelkedett.

Időprognózis: Lényeges változás nem várható.

Behozták az ebesi rablógyilkosság gyanúsítottját.

Tegnap reggel kísérték a csendőrök Debrecenbe Kiss István munkanélküli csavargót, aki ellen az gyanu, hogy a múlt héten egy éjje meggyilkolta az ebesi 103-as számú majorban az öreg Pusztai gazdát, kodót és feleségét.

Dr. Preineszberger lenő vizsgálóbíró a csendőrségi nyomozás jegyzőkönyveit rövidesen áttanulmányozza s csak azután fogja Kiss Istvánt kihallgatni.

x Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás, régi tűrők újjáéltése Sipkovits Béla üvegműipari vállalkozás Sziv-uica 14/15. Telefon 35—

— Ha másoknak ajánlja írővarró, kerékpár, gramofon, gyermekocsi nagy javító műhelyemet úgy jól irányítsa Kálvin-tér 4. számú alatti udvari műhelyembe, Nagytemplom mellett, Molnár Oszkár.

A színházi iroda jelentése:

Ha helyt akar kapni a „Marica grófnő” világláger o erette előadásaira, váltsa meg jegyét jó előre.

A legnagyobb elagadtatás hangján nyilatkozik minde ki a Marica grófnő Kálmán Imre világláger operette előadásáról, kiál hírszerű és minden egyes szereplő nagyszerű alakításáról.

Viola Margit a színház illusztrált vendégművésze egy csapásra ragadtatott el egyaránt mindenkit a művészetében amilyenben Honthy Hanna óta senkinek sem sikerült.

A mozgósínházak műsora:

APOLLO: Két világláger egy szerre. I. Előcséréltek wels regénye filmen II. Egyszakadé, földindulás, 5 felvonásos burleszk. Péntektől Polip kariatiban, tengeri dráma VIGSZÍNHÁZ: Francia Baba. Ma Murray legszenáciosabb vígjátéka. Budapesti Corvinszínház: egyszerű. — Kísérő művészek Vurstli gyöngye. Péntektől P n pikum, Conrad Veidt, Emil Janningsal.

ORÁNIA: Szombattól Bagdad baba ér az 1001 éjszaka legszebb részében a kalandorjáték.

Olvassa lapunkat

**Mindenkinek el kell menni
február 1-én**

Farsangi görbe éjszakára

az
„Arany-Bika”
nagyszálló disztermében!

Közgazdaság

Szilárdabb az értéktőzsde.

Ma valamivel szilárdabb volt az értéktőzsde. Az utótőzsdén folytatódott a javulás, bár a magasabb árfolyamok mindvégig nem maradtak felszínen. Kosztpénzt 0.25—0.37 százalék között állapította meg a bizottság.

Az utótőzsde tájékoztató árfolyamai (ezer koronákban.)

Angol-Magyar 39, Hazai 133, Magyar Hitel 485—486, Csehbank 22, Leszámitoló Bank 65.5, Magyar-Német Bank 25, Osztrák Hitel 178, Kereskedelmi Bank 1110—1115.

Általános Takarékpénztár 128, Pesti Hazai 3150—3160.

Elő Magyar Biztosító 7800—8000, Fonciére 165, Jég 77.

Borsod-miskolci 216—217, Concordia 44, Első Budapesti Gőz 133—134, Hungária 110, Pesti Viktória 272—283.

Beicsi 1150, Szászvári 295—300, Kohó 400, Magnezit 2100, Általános Kőszén 3330—3350, Méri Szén 24, Nagybányai 105, Salgó 538—540, Urikányi 980.

Fegyver 1015, Ganz Danubius 3200, Ganz Villamos 1440, Láng 116, Magyar Acél 192, Belga Fém 145, Mág 22, Kühne 33, Rimamurányi 138.5—139.

Gultmann 790—800, Hazai Fa 90, Ofa 550, Rézbányai 80, Nasici 2075—2100.

Ismét drágult a buza és a rozs.

A terménytőzsde irányzata ma mindvégig jól tartott. A forgalom csökkenett, a kínálat rendkívül gyenge. A kereslet viszont főként jóminőségű búzára élénk, rozsban pedig még élénkebb, mint búzában. Az ameri-

kai piacokról is tartott irányzatot és csekély áremelkedést jelentettek. A buza 2500, a rozs 5000 koronával drágult. Néhány vagon rozsot 495 ezer koronával kötöttek Budapesten, e cikkben csak zárleltok került üzletkötésre a sor. Arukínálat alig van. Öt vagonos tétel rozsért zárleltok 500,000 koronát fizettek.

Hivatalos árak: Tiszavidéki buza 76 kiló 597—600 fél, egyéb 595—597 fél, 78 kilós tiszavidéki 605—607 fél, egyéb 602 fél—605, rozs 490 fél—495, korpa 252—275. — Takarmányárpa 400—420, sörárpa 490—515.

A zürichi zárleltok Budapest 72.

Páris 2793, London 2477, New-York 518, Brüsszel 2805, Milano 2117, Hollandia 209, Berlin 123, Bécs 73, Szófia 375, Prága 1560, Varsó 100 Budapest 72 Bukarest 275 Belgrád 855.

Az aranykorona árfolyama.

Az aranykorona mai árfolyama 14613.96 papirkorona.

Magyar Nemzeti Bank jelentés a devizaárfolyamokról.

darab	Vétel	Eladás
Dollár	718.00	72410 K
Angolfont	344000	347000 K
Hollandi forint	28385	29105 K
Francia frank	3896	3916 K
Svájci frank	13836	13975 K
Léva	510	516 K
Cseh korona	2147	2167 K
Lira	2920	2950 K
Lei	380	382 K
Dinár	1170	1190 K
100n. márka	—	—
Lengyel márka	—	—
Osztrákkorona	101.65	102.15

Intelligensebb leány ezton szeretne megismerkedni kórista leánnyal, ki őszintén barátnóm lenne. — Levelet „Kórista leány” jellegre kiadóba kérek. E600

ARANYAT ezüstit, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban **VESZK**
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. 1-36 em.

LEGISZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB
FÉRFIRUHA SZÖVETEK
FELDRHEIM BEZSÖNÉL. (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE.

BOKAVÉDŐ	—	—	—	—	—	65.000 kor.
SELYEM scháll	—	—	—	—	—	78.000 kor.
SELYEM nyakkendő nem horgolt	—	—	—	—	—	35.000 kor.
FÉRFI bélelt kesztyű trikó	—	—	—	—	—	39.000 kor.

a Közzükségleti áruházban, Csapó-utca 9.
TESSÉK A KIRAKATOTT MEGTEKINTENI!

Új varrogép németországi **2.700.000 K-ért**
10 évi jótállással
Rosenberg és Hammer Piac-utca 8

Megérkeztek már mindennemű újdonságok
Szabó és Zengevald
rőfös és rövidárútleben Szent Anna-u. 3.
Kabát velourok, női és férfi szövetek, Coemanosi ruha és pongyola flanelek, Harisnyákban, keztyűkben óriási választék. — Nagyon olcsó napi árak
a crepdeschin minden színben leszállított árakon.

Gyapjúfonal cérna pamut, szabókéllékek nagy raktára
Franknal, Csapó-utca 90

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZLETFIZETÉSRE újból kaphatók a
SINGER VARRÓGÉPEK
SINGER CO. VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debreczen, Piac-utca 79. sz.

TISZÁNTULI HIRLAP
könyvnyomdai vállalat
R.-T.
Varga-utca
5.
TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.
Készít a legolcsóbb árak mellett mindenféle nyomtatványt gyorsan és legizlésesebb kivitelben

Lapkihordokat elvesz a kiadóhivatall!
Öntött vasat minden mennyiségben vesz **Tenka fia** BUDA-U. 3 SZÁM

OLMOT
bármely mennyiségben vesz a bank nyomdája, Varga-utca 5
Felelős szerkesztő: P. L. F. JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó vállalat r. t.
Nyomatott a Tiszántuli Hirlap r. t. nyomdájában.

Patkányt, egeret 48 órán belül mindenki kiirhatja, ha hatóságilag szabadalmazott patkányirtót nagyon olcsón
STERN
festésüzletében Piac-u 10 (Bikával szemben) vásárol. Meg nem felelés esetén a pénzt visszafizetem.

A prédaság véteki! Azért elhasznált ruhaneműinket fessük és vegyileg tisztítsuk
PALOTAY LAJOS
kelmfestő, vegytisztító és gőzmosó intézetben, hol a szon be laval nagy árengedményre, KÁLVIN-TER 5. SZ. BATTYÁNYI-UTCA 25. SZ.
Mosott rongyot vesz a „Tiszántuli Hirlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

Apró hirdetések

5000 korondért hirdethet az alantli öt lapban:
Debrecen, Debreceni Független Ujság, Egyetérés, Hajduföld, Tiszántúli Hírlap. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 5000 korona, minden további szó 500 korona. — Vastag betűs szavak 1000 korona.

Ha I-ső rendű
porosz szénét vagy száraz tűzifát
vagontételben, vagy felvívva ház-
hoz szállítva akar, forduljon az
Erdélyi tűzifa behozatali R.-T.-
hoz, Fürdő-utca 2.
Telefon 10-93. sz.
Telefon vagy levélbéli hívásra
házhöz megyünk.

AJÁNLAT

Plüsse, gouvre, Külsővásártér 16.
Aranc János-utca végén, vagy Csapó-
utca 23. F172

Ora, ékszerjavításokat szakszerű-
en, jótállással készít. Sretter János,
Batthyányi-u. 13. 181

Csehszlovák, lengyel, orosz és ru-
tén okmányokat magyarra fordít
Vollay Ferenc törvényszéki hitel-
bíró. Poroszlai-ut 11. sz. Sesta-
kert, vagy Varga-utca 4. szám, eme-
let. 126

Soffőr iskola gyakorlati és szelle-
mi oktatással legsikeresebben Ver-
tessy József autogarázsa, Szepességi
utca 20. Bérutók állandóan megren-
delhetők. Telefon: 934. Különböző tí-
pusú autók eladók. 179

Elsőrendű fényezett keményfa sze-
kek, fotelek Kovács Gyula butorgyá-
rosnál gyári árban kapható. Dara-
bos-ut 17. 197

Butoraktár a legprimábban fel-
szerelve minden igényt kielégít. —
Vértess butorasztalos, Burgundia-u.
13 sz. A legolcsóbb butorbeszerzési
forrás. E506

Ha nincs pénze, ismét vehet rész-
letfizetésre Kaisernél Piac-u. 9. E208

Harisnyaféltést legolcsóbban, leg-
célsobban, legjobban készít Zsinór-
gyár, Piac-u. 22. az udvarban. E391

Fényképek művészi kiállításban
huzicska Gyula műtermében készül-
nek. Fő-tér 32. E451

Iparművészeti és egyéb kézimun-
kák tanítását megkezdtem. — Rubin
Viola, Kossuth-u. 15. kézimunkauze-
let. F160

Varrógép, külföldi gyártmány,
Bobbin, 2.500.000 korona. Részletfizet-
ésre és kölcsönhasználatra kapható.
Szilágyi, Széchenyi-u. 1. H20

Azsurozást különböző szélességben,
analízis, aplikálást jutányosan vé-
gez. Szilágyi, Széchenyi-u. 1. H21

Fajborok 20.000, 22.000 korona lite-
renként Toka fűszer, csemege üzlet
Szent Anna-u. 1. sz. Ugyanott tanulo
felvétetik. H69

Fajborok Szentanna-pusztai szőlő
telepről (Vámospécs mellett) 1923.
évi Sylványi, Furmint és Nagybur-
gundi minőségekben hordóként ven-
aéglőöknök és koresmárosoknak el-
adó. Értekezhetni naponta délután 3
-5 óráig Török Bálint-u. 18., föld-
szint. H166

Elegáns utcai, különbejáratu szo-
ba, központban kiadó. Cim a kiadó-
ban. E567

Külön szobát keresek két felső gim-
názistának élelmézzel, Kálvin-tér
közeliében. Cim a kiadóban. 146

Lakodalmakra, ünnepélyekre, mu-
latságokra legkitünőbb fajborok li-
terenként és minden mennyiségben
jutányosan kaphatók Grittner (volt
Hegedüs) szőlőtelepén, Bellelő
253. sz. Hosszupályi út elején. H 208

Nyakkendőit újjáalakítják és ja-
vitják a „Szikrában“ Piac-u. 77. sz.
Kézmunkauzelet. F184

Ügyes varró nő elegáns toalettet
készít, házakhoz ajánlkozik jutá-
nyos árért. Karcsáné, Kinizsi-utca
75. sz. E604

Löwinger Sámuel Kaba. Minden-
féle kereskedelmi cikkek bevásárlá-
sát, eladását és beraktározását elfo-
gadja. F180

LAKÁS, ÜZLET

Különbejáratu butorozott szoba
kiadó, Hajnal-u. 27. m

Régi jó hírnevű vendéglő, fűszer-
üzlettel, 3 szobás modern lakással. —
Kuglizó nagy udvarral béreadó. —
berendezés és felszerelés eladó. Hon-
véd-utca és Libakert-utca sarok. —
204

Kiadó különbejáratu butorozott
szoba két úr számára. Turul, Piac-
utca 42. H203

4-5 szobás családi házat keresek
megvételre a város belterületén. Cim
a kiadóban. H204

Lakás nem kerül pénzbe! Fialat,
nőilen uriember február 1-re esinon
fiatal uri nót lakótársul keres. Cim
a kiadóban. 185

Sodrony, ágybetét

legjobb minőséget készít
NEUMANN, Peterfia-u. 19

Butorozott szoba esetleg konyhá-
val izraelita családnál kiadó. F185

Kiadó Korona diszterem mellék-
helyiségekkel, Csapó-u. 17. alatt. —
Zárt ajánlatok Nyomató-u. 10. sz.
alá 24-ig adhatók be. H210

Kiadó egy butorozott szoba. Ajtó-
utca 26. sz. E603

Különbejáratu jól butorozott szo-
kőzpontban kiadó. Ellátással is. —
Cim Egyetértés kiadóhivatalában. —
E605

Csinosan butorozott szoba kiadó
Teleki-u. 19. ajtó 4. E607

Kiadó 2 szoba, konyhára átalakit-
ható világos helyiség, raktár vagy
műhelynek is. Simonffy-u. 55. sz. —
E608

Egy különbejáratu butorozott szo-
ba intelligens izr. gyermektelen há-
zaspárnak 1-re kiadó. Cim a kiadó-
ban. E609

Boldogkert I. járás 1000 kvadrát
föld, szoba konyhás lakással bérlet-
be azonnal átadó. 213

Utcai butorozott szoba kiadó. —
Mester-u. 31. sz. 210

KERESLET

Pullokat és boltiállványt hat mé-
teres falhoz keres Szatmár-Bereg,
Mátészalka. 186

Harminc millió kölcsönt keresek 4
óra. ingatlanra. Cim a Hajduföld
kiadóhivatalában. H181

Vasutastól porosz szénét veszünk.
Fodor, Szent Anna-utca 2. F 181

Iroda és pince helyiséget keres le-
hetőleg Fő-utca. Aranyoshgyi
Borpinceszét és Ásványvízkereske-
dés. Értekezni lehet Királynál, Cso-
konai u. 32. F182

ÁLLÁST KERES

Érettségizett fiatal ember, könyv-
kereskedősegéd, akármily megfelelt
állást keres. 184

Perfekt gépirónó irodai állást eset-
leg pénztárt is elvállal. — Cim az
Egyetértésnél. E486

40 millió készpénzkaucióval bizal-
mi, pénztárnoki állást elvállalok. —
Cim az Egyetértésnél. E602

Azonnali állást keres szolid, gyer-
mektelen fiatal asszony, kedvező fi-
zetési feltételek mellett. Jömenetelü
italmérésben jártassággal bír. Cim
az Egyetértés kiadóban. E612

Bármilyen irodai, gyakornoki
vagy raktári munkát vállalok. „Elni
akarok“ jellegre címet a kiadóba
kérek. E606

ÁLLÁST KAP

Kirakatervezésben vagy raktár-
kezelésben teljesen jártas segédeket
felveszünk. Deutsch Albert és fia.
F173

Egy segéd és elarusító kisasszony
kézműáru üzletbe felvétetik. Cim a
kiadóban. E591

Alkalmazást nyerne járkalással
egybekötött munkálatok végzésére
középszkolát végzett egyének. Jóna,
Piac-u. 30. F153

TELEFONOK,
villa mos szerelési
anyagok, izzók, dinamó
huzalok, gyári árban.

Földvári Debr. I. Elec-
trotechnikai gyár. — Szé-
chenyi-u. 55. Telefon 163

Kifutó fiut, megbízható, tanuló-
leányok fizetéssel felvételek Wein-
berger cipőgyárba. Piac-u. 19. E615

Fialat segéd és tanuló felvétetik
Klein ignác fűszerüzletébe. Jelen-
kezni d. u. 3-5-ig. F176

Kerékgyártó segéd, jó munkás je-
lentkezzen Nagy József kerékgyártó
mesternél, Kar-u. 44. E613

Gyermekszertető kisasszony, ki
főzni is jól tud, felvétetik Széchenyi
utca 12. sz. E611

Házmaster, gyermektelen azonnal
felvétetik, Varga-u. 85. Jelentkezés
fűszerüzletben. 211

ELADAS

Eladó buza és rozs kisebb tételek-
ben is, — varrógépet, teljesen jó álla-
potban és egy könnyű olajtengelyes
zárt kocsi. Nyil-utca 31. E594

Eladó világos fél háló és egyéb bu-
tordarab. Egyháztér 3. műteremben
E595

Eladó Csapó-utca 72. sz. ház beköl-
tözhető lakással, üzlethelyiségekkel.
E595

Eladó-átadó: Joston 5 lábas, hi-
ánytalan, munkaképes aratógép. —
Atadó a városhoz közel 36 hold föld
vételrel és gazdasági épületekkel.
Értekezni Fialkovitsnál és Pappnál,
Kis-Debrecen vendéglő. E593

Biharmegyeiben egy 12 járatu gőz-
malom családi okok miatt sürgősen
eladó, egy 60 lóerős gőzgép olajsaj-
tával most lett berendezve, van hoz-
zá egy 4 szobás úri lakás és üveges
verendával vendéglővel villanyvilá-
gítással, külön négy szobás személy-
zeti lakás, 2 konyhával, kamarával
és melléképületekkel. Komoly vevő-
vel csak személyesen tárgyalunk. —
Bondár András és fia, Berettyóúj-
falu. 207

Eladó vendéglő berendezéssel. —
Boeskai-tér 8. szám. E468

Ház beköltözhető lakással, üzlethe-
lyiséggel, istállóval a terményvásár
mellett eladó. Simonffy-utca 57. E440

Ház, beköltözhető lakással, üzlet-
helyiséggel, istállóval, a Terményvá-
sár mellett eladó. Simonffy utca 57.
E466

Eladó Vörösmarty utca 2. számú
ház, beköltözhető lakással. E469

Eladó Csillag utca 8. számú ház,
beköltözhető három szobás lakással.
E474

Házhelyek, a vágóhid mögött, el-
adók. Két szoba előszobával kiadó.
Husfeldolgozó gépek eladók. Villa-
mos ventilátor eladó. Cim az Egyet-
értésnél. E478

Teljes borbélyüzlet berendezés és
felszerelés, egészen új, tükrökkel és
forgószékekkel, bármely elfogadható
áron, sürgősen eladó. Cim az Egyet-
értésnél. E480

Eladó két lóerejű benzín motor, —
Hadházi út 16. (Fairoda.) H186

Uj családi ház eladó. Eötvös-u. 41.
Villany, vízvezeték és gyümölcsfák.
E548

137 hold föld, 10 hold szőlő eladó
Hevesen. Értekezhetni: Bakos vas-
kereskedőnél, Csapó utca 88. F124

Másfél hold szőlő eladó. Értekez-
hetni Hárnásnál, Szabó Kálmán-ut-
ca 2. H157

Eladó Poroszlai ut 1. sz. villa, gyö-
nyörű parkkal. Konez, Péterfia 30.
H159

Ebédülő butor, börgarnitur stb. el-
adó. Cukorka üzlet, Piac utca 55. sz.
H160

Arverés! Késedelmes vevő veszé-
lyére f. évi január 23-án délelőtt 9
órákor Vámospécsen egy darab
9 éves sárga kancaló nyilvános árva
resen eladatik községháznál. Forgá-
mit vevő fizeti. Tóth Imre. 209

Vagyonmegosztás miatt a Dara-
bos-utca 16 sz. alatti ház eladó. Be-
költözhető lakással. E546

Antik könyvszerény, diófa, üve-
ges eladó. Maróthy u. 3. H206

Elköltözés miatt egy hálószoba
butor és egy ebédlőkredenc sürgő-
sen és olcsón eladó. Agárdi-u. 14. —
H207

Eladó egy antik üveges könyv-
szerény. Maróthy György-u. 3. E616

Eladó Libakert, Szekfü-u. 25. sz.
ház. Három szoba, konyha elfoglal-
ható. H211

VEGYES

Birtokos uriemberrel megismer-
merkedne baba asszonyka. Levelet
„Tavaszi szerelem“ jellegre. Tiszántú-
li kiadóba kérem. 202

32 éves, biztos állásban levő, vago-
nos, diplomás, keresztény uri ember,
házasság céljából megismerkedne
feltétlenül intelligens, tisztességes és
művelt urleánnyal. Vagyon mellé-
kes. Fő a szív és a megértés. Levele-
ket az Egyetértéshez kérek „Fé-
dül“ jellegre. E507

Házasságot sikerrel. — diszkrétén
Daróczy Pálné közvetít. Debrecen
Arany János 15. F144

Gépirásos, egyéb kereskedelmi és
ipari szakmába vágó munkálatokat
legpontosabban végez Jóna, Treszti
Biztosító, Piac 30. F152

Elveszett egy darab 3 éves, daru-
szőrű tehén, balfarán M. I. bilyog
Vigkedvi Mihály-u. 56. E418

Gondnői élet jellegre levél van
a Tiszántúli kiadóba. 212

A farsangi estélyre kölcsönbe
vennék egy jelmezt. Klein István —
Kossuth-u. 4. H209

80-100 millió koronát vennék köl-
csön hosszabb időre, esetleg buzáit is.
Fedezet ingatlan. Cim a kiadóban. —
E610

Keresek 10-15 millió koronát, —
kosztakamatra. Cim az Egyetértésnél
E614

Faszakmában jártas egyén köz-
vetlen részletekkel társnak keres-
tetik. Cim a kiadóban. F177

5 millió heti kamatra kiadok. —
Ugyanott asztal, komót, két ágy-
sodrony olcsón eladó. Cim a kiadó-
ban. F183

Zongora bérbeadó, esetleg eladó.
Péterfia-u. 52. keresztépület. F178

Hirdetmény. — Nyírmártónfalva
község elnöki kíván egy drb. 168 li-
ter tartalmu, alig használt páln-
kafőző üstöt, mely célból f. évi ja-
nuár 25-én d. e. 10 órákor a közsé-
gházhoz nyilvános árverést tűz ki.
Előjáráság. F179

Övegy asszonyka, 29 éves uriem-
berrel megismerkedne, aki anyagi-
lag kisegítene. „Két veréb“ jellegre
a kiadóba. E 508

Hölgyek! Én egy vidéki 30 éves,
magas, barna, evangélikus, fess fia-
talember vagyok (géplakatos). Ho-
zományom 150 millió K ingatlanban
(föld). Házasság céljából ismeretsé-
get kötnék (35 éves korig) özvegy-
vel vagy hajadonnal. Leveleket —
hozomány megjelölésével „Világ-
jár“ jellegre kérek az Egyetértés
kiadóba. E599

Jó megjelenésű árva leány oly uri
ember ismeretségét keresi, ki atyai
jóakarója lenne. Levelet „Árva 25.“
jelige alatt a kiadóba kérek. E601